

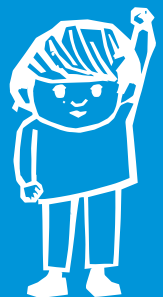
HANDBOEK NK STOEP RANDEN

EDITIE
2019

JANTJE
BETON

STOP NOOIT
MET SPELEN!

INHOUD

Introductie

3 Stoepranden? Ja! stoepranden!

Over het NK Stoepranden

5 Het Nederlands Kampioenschap

6 Over Jantje Beton

7 Wie doen er mee?

8 Van straatspel tot kampioenschap

Spelopzet, regels en punten

10 Stoepranden, de basis.

11 Spelregels

12 Puntentelling

13 De Kerby

Tips & tricks voor organisatoren

14 Zelf aan de slag

15 Checklist

16 Speelschema's

19 Voorbeelden

Organisatie finale 2019:

Jantje Beton & de buurtsportcoaches van de gemeente Amersfoort.

Over dit handboek

Dit handboek is gemaakt op initiatief van Jantje Beton en met behulp van Thuis Op Straat, BuurtLAB en Novasports Sport & Beweeg. Het handboek is bedoeld voor iedereen die een stoeprandactiviteit wil organiseren, maar specifiek voor de partijen die deelnemen aan het NK Stoepranden 2019 en in hun eigen gemeente voorrondes opzetten.

Voor inhoudelijke suggesties of vragen kun je contact zoeken met Jantje Beton, door een e-mail te sturen naar Marlies Bouman: m.bouman@jantjebeton.nl

Versie: 1.0 (maart 2019)

Met dank aan:

- Peter Steenbergen (TOS) en Bart Kleijweg (BuurtLAB) voor de samenwerking bij de eerste edities van het NK Stoepranden in Rotterdam.
- Novasports Sport & Beweeg en Struyk Verwo Infra als sponsors van Jantje Beton bij het NK Stoepranden.
- Alle partijen die lokaal met het spel stoepranden aan de slag zijn gegaan.

STOEPRANDEN? JA! STOEPRANDEN!

Stoepranden is een balspel voor minstens twee personen, die proberen de stoeprand aan de overkant van de straat te raken. Het wordt al zeker sinds halverwege de 20^e eeuw gespeeld in Nederland en andere landen, zoals Engeland, Duitsland en Spanje. Bijvoorbeeld in Barcelona wordt het nog veel - en zeer fanatiek - gespeeld.

Stoepranden verdween in de loop der jaren in Nederland grotendeels uit het straatbeeld. Er was steeds minder ruimte voor het spel door geparkeerde auto's in de straten. Hier en daar werd het natuurlijk nog wel gespeeld. Er waren zelfs kampioenschappen stoepranden, onder meer in Harich (Friesland) en Dordrecht. Maar veel kinderen kenden het spel helemaal niet meer...

Nu is stoepranden helemaal terug! Dankzij kunststof stoepranden, ontwikkeld door Ramon de Roij van (zie pagina 10), kan het stoepranden voortaan overal gespeeld worden. Stoepranden is in 2015 in Rotterdam weer helemaal op de kaart gezet. Welzijnsorganisaties **BuurtLAB** en **Thuis Op Straat** (TOS) organiseerden toen het Open Rotterdams Kampioenschap Stoepranden met tientallen voorrondes door de stad. In de jaren erna werd er onder andere in Eindhoven en de Wolden ook een kampioenschap georganiseerd.

In 2017 vond de eerste editie van het Nederlands Kampioenschap Stoepranden plaats, waarbij o.a. Leiden, Dordrecht, Amsterdam, Eindhoven en Rotterdam eigen voorrondes organiseerden. In 2018 konden we het evenement, vanwege het 50-jarig jubileum van **Jantje Beton**, grootser aanpakken en deden er 18 gemeenten uit het hele land mee! Beide keren was de finale in Rotterdam en namen kinderen, volwassenen en senioren uit verschillende plaatsen het tegen elkaar op. Vanwege het succes in 2018, laten we in 2019 zelfs ca. 30 gemeenten deelnemen. Dit keer organiseert Jantje Beton de finale samen met de **buurtsportcoaches van de gemeente Amersfoort**. De finale vindt plaats op zondag 22 september in Amersfoort. Daarover later meer.

Stoepranden, Kaaibanden of liever Randjebutsen?

Stoepranden is in Nederland bekend onder veel verschillende namen. NRC-columnist Ewoud Sanders deed ruim tien jaar geleden een oproep en kreeg van lezers tientallen namen door, zoals bandjebutsen, bandkaaïen, kaaibanden, kantbutsen, kantgooien, kantstoepen, keibanden, randjebutsen, randjetik, stoepen, stoepiebal, stoepiestuiten, stoepkanten, stoepandjetik...

Er zijn niet alleen veel namen, er zijn ook veel varianten in de manier waarop het spel gespeeld wordt, grofweg verdeeld in gooien en op de eigen helft blijven, en gooien en doorlopen naar de overkant. Er kan tot een bepaald aantal punten gespeeld worden of er is een vastgestelde speelduur.

Natuurlijk mag iedereen het spel bij de eigen naam noemen, maar wij houden het op 'stoepranden'. Stoepranden is vooral een leuk spel dat door iedereen gespeeld kan worden, ongeacht de leeftijd. Het verbindt mensen. Kinderen spelen tegen elkaar, maar ook tegen een grote zus, ouders en zelfs grootouders, de buurjongen of de buurvrouw. Stoepranden kan gespeeld worden als een serieuze wedstrijd, maar dat hoeft natuurlijk niet want het draait boven alles om plezier. Met stoepranden komt jong en oud in beweging, heerlijk in de buitenlucht.

Helaas is het niet meer mogelijk om je aan te melden voor 2019.

Interesse voor 2020?

Stuur dan een berichtje naar
Marlies Bouman:
m.bouman@jantjebeton.nl

RAAK!

HET NEDERLANDS KAMPIOENSCHAP

Bij het Nederlands Kampioenschap Stoepranden (het NK Stoepranden) gaan we een stapje verder dan een enkel potje stoepranden in de straat of op het schoolplein. In elke deelnemende gemeente nemen namelijk honderden kinderen, jongeren en volwassenen het in de voorrondes tegen elkaar op in hun eigen straat of buurt, met soms zelfs een lokale finale! Uiteindelijk nemen finalisten uit het hele land het tegen elkaar op bij de landelijke finale in Amersfoort. Hierbij wordt in **5 leeftijdscategorieën** gestreden om Nederlands Kampioen Stoepranden te worden!

De leeftijdscategorieën voor 2019

Het spel stoepranden is voor alle leeftijden en aan de finale is dan ook geen leeftijdsgrens verbonden. De nadruk ligt in 2019 op de deelname van kinderen. We verdelen alle finalisten in de volgende categorieën:

A = 6 t/m 10, **B** = 11 t/m 14, **C** = 15 t/m 24,
D = 25 t/m 74, **E** = 75+.

Opzet NK Stoepranden 2019

Dit jaar kunnen **ca. 30 gemeenten** in Nederland meedoen aan het NK Stoepranden. De voorrondes worden, met behulp van het begeleidingspakket van Jantje Beton, door de deelnemende (partijen binnen) gemeenten zelf georganiseerd in de periode maart t/m begin september.

Jantje Beton organiseert, i.s.m. de buurtsportcoaches van de gemeente Amersfoort, de **landelijke finale**. Deze vindt plaats zondag **22 september 2019** op het terrein van de **Wagenwerkplaats in Amersfoort**. Dit jaar wordt er, in ieder geval voor de categorieën A en B, eerst in kleine poules gespeeld. Zo kunnen alle kinderen meerdere (kortere) wedstrijdjes spelen. Hierna volgt een knock-out fase waarbij er uiteindelijk één Nederlands Kampioen Stoepranden 2019 per categorie uitkomt.

Naast het stoepranden is er natuurlijk weer vanalles te doen. Zo kan iedereen zich ook vermaken als ze even geen wedstrijd (meer) hoeven spelen.

De finale is in Amersfoort dit jaar!

In 2019 is het team **Amersfoortse Buurtsportcoaches** mede organisator van het NK Stoepranden. Zij organiseren verspreid over de hele stad het hele jaar door allerlei sport- en beweegactiviteiten, om zoveel mogelijk Amersfoorters in beweging te krijgen (en te houden). Dit doen zij samen met sportverenigingen, jongeren, scholen, gezondheidszorg en nog heel veel andere partijen. Deelnemen aan een sport- of beweegactiviteit is belangrijk, maar nog niet voor iedereen weggelegd. Team Amersfoortse Buurtsportcoaches helpt inwoners om in beweging te komen.

Vorig jaar hebben deze buurtsportcoaches voor het eerst voorrondes NK Stoepranden georganiseerd. Ze merkten dat zowel kinderen als ouders erg enthousiast waren. Niet alleen vanwege het leuke spelletje, maar samen spelen op straat brengt iets teweeg in de wijken. Vandaar dat ze zich vol enthousiasme kandidaat hebben gesteld voor de organisatie van de finale het NK Stoepranden! Zij zien jullie graag in Amersfoort op 22 september!

Jantje Beton

Jantje Beton is hét goede doel dat zich samen met kinderen inzet voor meer en uitdagendere speelruimte en meer speeltijd. Jaarlijks doen ruim 350.000 kinderen mee aan de activiteiten en projecten van Jantje Beton.

Jantje Beton wil bereiken dat álle kinderen dagelijks kunnen spelen en bewegen. Kinderen moeten steeds meer en spelen steeds minder, terwijl spelen het belangrijkste én het leukste onderdeel is van een gezond leven. Daarom zegt Jantje Beton... STOP NOOIT MET SPELEN!

Stoepranden is een leuk spel om gezellig buiten te spelen, waarbij de spelers veel moeten bewegen. Bovendien kan stoepranden eigenlijk altijd en overal, en iedereen kan meedoen. Het NK Stoepranden zorgt ervoor dat meer kinderen lekker buiten spelen. Daarom zet Jantje Beton zich sinds 2017 in om het NK Stoepranden mogelijk te maken.

Waarom meedoen?

Voorrondes organiseren voor het NK Stoepranden is op de allereerste plaats gewoon heel erg leuk. Maar het kost ook tijd om alles op te zetten. Wat maakt het de moeite waard?

- Stoepranden zet aan tot beweging.
- Stoepranden is voor jong én oud.
- Stoepranden verbindt mensen in de buurt.
- Stoepranden inspireert tot actief buitenspielen.
- Stoepranden is een leuk en sportief evenement, waarmee je als organisatie/ gemeente laat zien dat je spel en beweging belangrijk vindt.

WIE DOEN ER MEE?

Hier zie je welke gemeenten er aan de slag gaan met de voorrondes van het NK Stoepranden 2019. Deelnemers uit al deze plaatsen nemen het tegen elkaar op bij de finale op 22 september in Amersfoort.

- Amersfoort
- Amsterdam
- Arnhem
- Blerick
- Bodegraven
- Breda*
- De Ronde Venen
- De Achterhoek (Doetinchem & Winterswijk)
- Dordrecht
- Hoeksche Waard
- Huizen
- Leiden
- Lelystad
- Meppel
- Midden-Drenthe
- Nuenen
- Pijnacker
- Rhenen & Wageningen
- Rotterdam
- Steenwijkerland
- Súdwest Fryslân
- Tynaarlo
- Ter Aar
- Urk*
- Vianen & Lopik
- Winsum
- Zeeuws Vlaanderen*
- Zwolle

★ Gemeenten die in 2017 en/of 2018 ook al deelnamen.

★ Nieuwe gemeenten.

*Deelname nog niet definitief.

VAN STRAATSPEL TOT KAMPIOENSCHAP

STOEPRANDEN VERBINDT!

Najaar 2014. Peter Steenberg van Thuis Op Straat fietst door een rustige straat waar twee kinderen aan het stoepranden zijn. "Wat jammer", denkt hij, "dat dit leuke spel nauwelijks meer gespeeld wordt." Niet lang daarna vertelt hij dit aan Edward Boele en Bart Kleijweg van BuurtLAB en al snel ontstaat het idee om een Rotterdams Kampioenschap Stoepranden te gaan organiseren. Stoepranden is immers een straatspel waaraan iedereen mee kan doen. Alles wat nodig is, zijn twee spelers, een bal en twee stoepranden. Dankzij de kunststof stoepranden die er tegenwoordig zijn, kan het spel overal gespeeld worden.

Het idee groeit al snel uit tot een plan waaraan de gemeente Rotterdam en de stichting Opzomer Mee hun medewerking verlenen. Via Opzomer Mee kunnen straten in Rotterdam een Stoeprandpakket bestellen met daarin twee kunststof stoepranden, een bal en een spelregelboekje. Er worden door heel

de stad voorrondes gespeeld en de winnaars per leeftijdscategorie gaan naar het kampioenschap. In juli 2015 vindt het eerste Open Rotterdams Kampioenschap Stoepranden plaats aan de Parklaan, die speciaal voor het stoepranden was afgezet. In augustus 2016 is het Grotekerkplein in het centrum van Rotterdam de locatie van de tweede editie. In de leeftijdscategorie 75+ wint de dan 90-jarige Jaap.

Jantje Beton sluit aan bij het stoepranden, want het past perfect bij de doelstelling om buitenspelen te stimuleren. Daardoor groeit het Open Rotterdams Kampioenschap uit tot het Nederlands Kampioenschap Stoepranden. In 2017 doen aan het NK, gehouden op het terrein voor het ss Rotterdam, zo'n 300 deelnemers uit vier steden mee; in 2018, in het stadion van profvoetbalclub Excelsior, een kleine 800 deelnemers uit achttien gemeenten. De jongste deelnemer is 4 jaar, de oudste 92.

Foto: Peter Steenbergen (links) en Bart Kleijweg (rechts)

Bart Kleijweg: "Stoepranden kan overal en door iedereen gespeeld worden, door mensen van alle leeftijden, jong tegen oud, jongens tegen meisjes, kinderen tegen grote broer of zus, hun ouders, grootouders of de burens. Door het stoepranden komen mensen in beweging, en ze komen in contact met elkaar. Het spel is bovendien ook erg leuk voor de toeschouwers."

Peter Steenbergen vult aan: "Rondom wedstrijden ontstaat vaak een gezellig samenzijn van buurtgenoten. Of stoeprandwedstrijden zijn onderdeel van een buurtfeest of straatbarbecue. Stoepranden verbindt. Het is nostalgie en past toch ook helemaal in deze tijd. De kinderen vinden het geweldig en de volwassenen ook. Het spel kan heel serieus gespeeld worden, maar dat hoeft niet. Het draait vooral om het plezier."

Ze zijn er allebei trots op dat het gelukt is om het straatspel weer op de kaart te zetten.

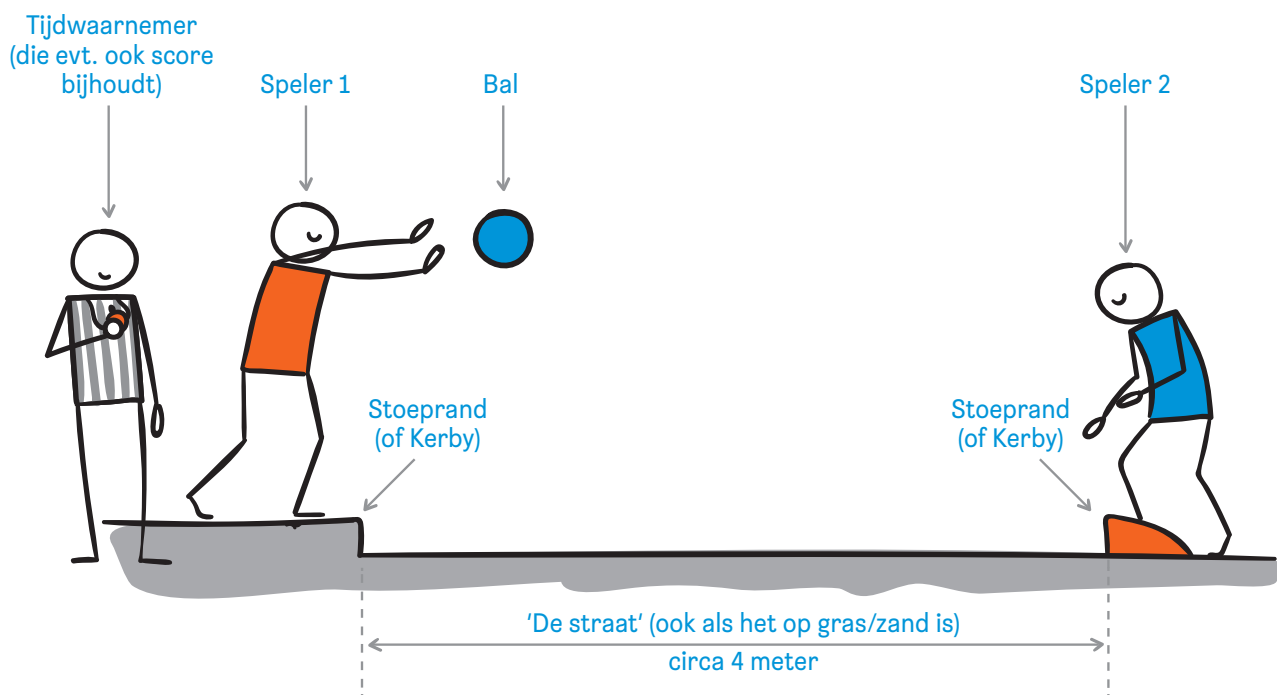
"Stoepranden is herontdekt, niet alleen in Rotterdam maar in heel Nederland. Daar zijn we blij mee, want stoepranden zorgt voor beweging en gezelligheid in de buurt. Het is een fijn spel om buiten te spelen én een simpel middel om mensen bij elkaar te krijgen!"

Voorbeelden uit de praktijk

Meer lezen over de opzet van de voorrondes in Rotterdam en andere gemeenten? Kijk snel bij de voorbeelden vanaf pagina 20.

STOEPRANDEN: DE BASIS

Basis van de wedstrijd

Spelers proberen de bal op de stoeprand van de tegenstander te gooien. Je verdient punten als je op de rand gooit en de bal terugrolt of -stuit naar jouw helft.

Wie als eerste **15 punten** heeft gehaald met minimaal 2 punten verschil met de tegenstander, wint het spel. De maximale speeltijd bedraagt **8 minuten**. Heeft geen van de spelers na 8 minuten 15 punten gehaald, dan wint de speler met de meeste punten.

Voor het organiseren van een stoeprandwedstrijd is nodig:

- 1 bal,
- 2 stoepranden
- 2 deelnemers en een tijdwaarnemer (die evt. ook de score bijhoudt).

De ruimte tussen de stoepranden is ongeveer 4 meter.

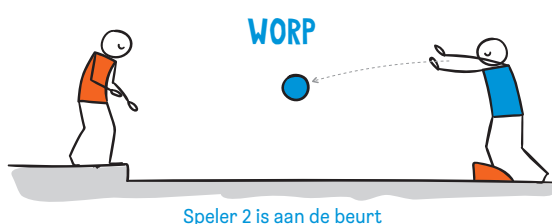
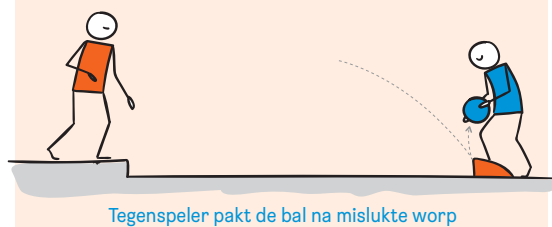
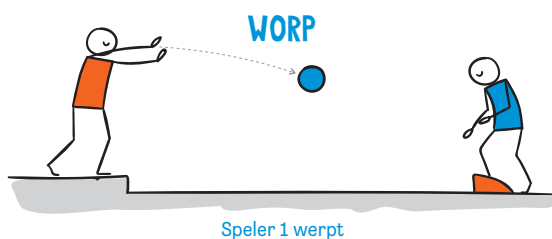
Op straat of op het gras?

Een wedstrijd wordt op straat gespeeld met betonnen stoepranden of met de mobiele stoeprand (Kerby). Met de Kerby is spelen op gras of zand ook mogelijk.

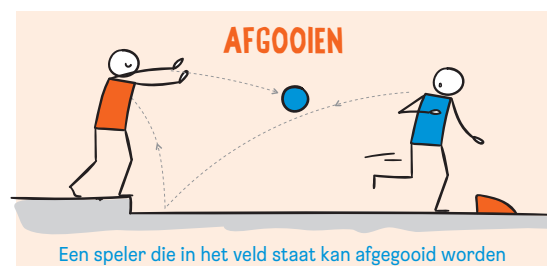
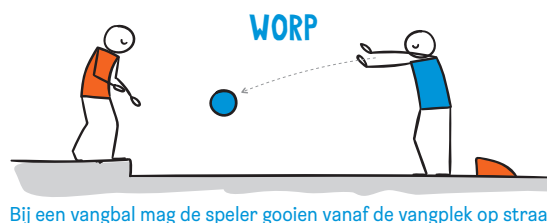
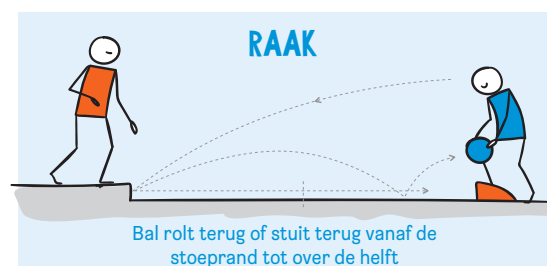
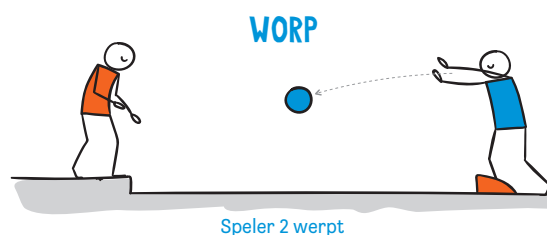
Als je speelt met twee ongelijke stoepranden (bijvoorbeeld een Kerby en een betonnen stoeprand), dan wordt er om de 5 punten van kant gewisseld.

DE SPELREGELS

- De speler die de tos wint, mag beginnen.
- De speler gooit de bal vanaf de stoep richting de overkant van de straat met het doel daar de stoeprand te raken.
- De spelers gooien om de beurt, zolang de bal niet terugrolt of niet terugstuit naar de helft van de speler die de bal gegooid heeft.
- De tegenspeler mag niet vóór zijn eigen stoeprand komen. Bij een worp die duidelijk mislukt is, mag de tegenstander de bal pakken.

- Als de bal de stoeprand aan de overkant raakt en de bal terugrolt of terugstuit naar eigen helft, dan krijgt de speler 1 punt en mag hij/zij nog een keer gooien vanaf zijn/haar stoeprand.
- Komt de bal na het raken van de stoep terug door de lucht, dan mag de gooiende speler proberen de bal te vangen op de eigen stoep of de eigen helft van de straat. Lukt dat, dan krijgt de speler 2 punten én mag hij of zij vanaf de vangplek nogmaals gooien.
- Een speler mag maximaal 3 keer achter elkaar gooien. Daarna is de andere speler aan de beurt.

Afgooien

Gooien vanaf 'de straat' is niet zonder risico, want de speler kan dan afgegooiid* worden. Een speler die afgegooiid is, verliest al zijn punten!

- Raakt de speler de stoep niet en pakt de tegenstander de bal, dan kan de speler afgegooiid worden als deze nog op de straat is. Afgooien mag niet op het hoofd. Een worp op het hoofd geldt als een gemiste worp.
- Elke poging tot afgooien geldt als gemiste worp (want de stoeprand wordt niet geraakt). De andere speler is dus weer aan de beurt.

Je bent ook af als je de bal vangt zodra de tegenstander je probeert af te gooien. Je bent namelijk geraakt.

* In de leeftijdscategorie 75+ is de spelregel 'afgooien' niet van toepassing.

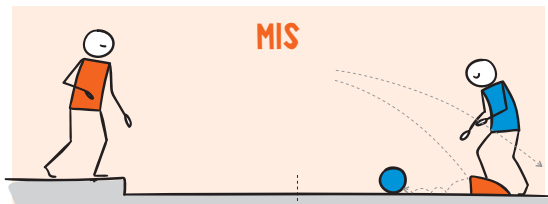
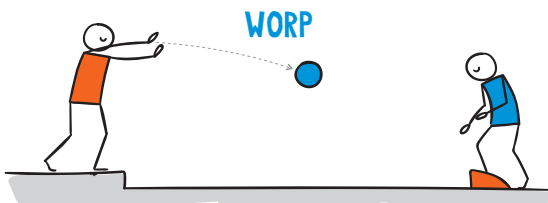
LET OP!

PUNTENTELLING

Bij stoepranden kun je per worp 0, 1 of 2 punten verdienen. Meestal houden de spelers zelf de score (hardop) bij. De tijdwaarnemer kan als scheidsrechter optreden als dit voor conflict zorgt. Bij ongelijke stoeperen wisselen de spelers om de 5 punten van helft.

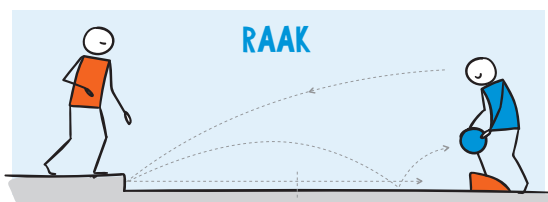
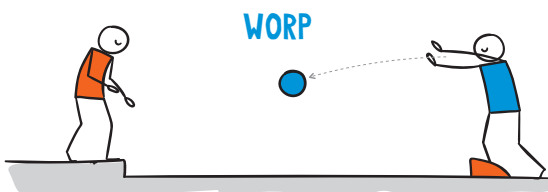
0 punten

- De speler gooit de bal mis, dus de bal raakt de stoeprand aan de overkant niet.
- De speler raakt met de bal de stoeprand, maar de bal komt niet terug naar de eigen helft van de straat. De bal rolt of stuit niet ver genoeg terug of wordt gevangen door de tegenspeler, vanaf de eigen stoeper.

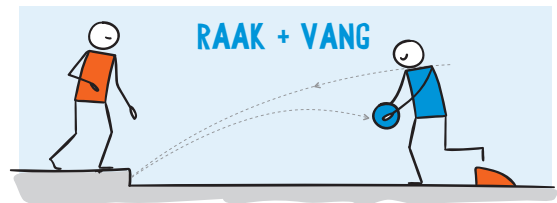
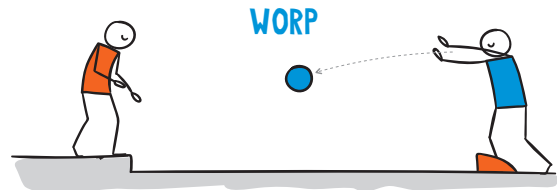
1 punt

- De speler gooit raak en de bal rolt terug naar de eigen helft, of komt via de lucht terug maar wordt niet gevangen. De bal wordt weer gegooid vanaf de stoeper.

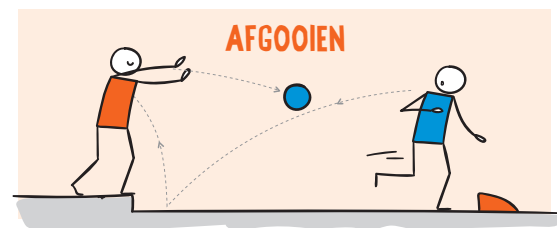
2 punten

- De speler gooit raak, de bal komt via de lucht terug én wordt gevangen op de eigen stoeper of eigen helft van de straat.
- Wanneer de speler de bal heeft gevangen mag hij of zij nogmaals gooien vanaf de vangplek. Bij gooien vanaf de straat bestaat het risico dat de speler afgegooid wordt en alle punten kwijtraakt.

Afgoeien

- Een speler die afgegooid is, verliest alle punten en staat dus weer op 0 punten.

Winnaar

Wie als eerste 15 punten heeft gehaald met minimaal 2 punten verschil met de tegenstander, wint het spel. De maximale speeltijd bedraagt 8 minuten. Heeft geen van de spelers na 8 minuten 15 punten gehaald, dan wint de speler met de meeste punten.

Gelijk spel

Als beide spelers na 8 minuten spelen evenveel punten hebben, mogen beide spelers 3 keer gooien. Wie daarbij de stoeprand aan de overzijde de meeste keren raakt, wint het spel. Als het dan nog steeds gelijk is, gooien beide spelers steeds één keer, tot er een verschil van 1 punt ontstaat.

DE KERBY

Sinds 2005 werkte Ramon de Roij aan zijn idee om een draagbare, van kunststof gemaakte, stoeprand te ontwikkelen. *"Je ziet steeds minder kinderen op straat spelen tegenwoordig. Deels komt dat door ander aanbod, zoals de tablet of computer, maar ook het toenemende aantal auto's is een probleem. Probeer maar eens een plekje te vinden waar je rustig een potje kunt stoepranden."* vertelt Ramon. *"Sowieso zie je minder stoepranden terug in het straatbeeld. Zo kwam ik op het idee om een kunststof stoeprand te ontwikkelen."*

Een aantal jaren later kwam het product, de Kerby, op de markt en startte Ramon het bedrijf Novasports Sport & Beweeg. Nu werkt hij dagelijks aan het ontwikkelen van unieke sport- en spelartikelen en spelconcepten waarbij plezier, bewegen en samenspelen centraal staan. *"Het gaat mij er vooral om dat ik met de producten op een positieve manier bijdraag aan mens en maatschappij."*

Het was altijd al een idee van Ramon om een NK Stoepranden te organiseren. Om die reden hielp Novasports Sport & Beweeg in 2017 mee bij het opstarten van het NK Stoepranden en is vanaf 2018 sponsor van Jantje Beton bij het NK Stoepranden. *"Het idee om een NK te organiseren zat al langer in mijn hoofd. We vinden het dan ook fantastisch dat er nu gemeenten verspreid over heel Nederland meedoen. We dragen graag bij om van het NK Stoepranden een blijvend succes te maken."*

Kerby kopen?

Vanaf half april kun je hiervoor terecht in de webshop van Jantje Beton!

www.jantjebeton.nl/winkel

Novasports Sport & Beweeg verkoopt nog meer unieke sport- en spelartikelen.

Kijk daarvoor op: www.novasports.nl/webshop/

 NOVASPORTS
SPORT & BEWEEG

Sponsor van Jantje Beton bij het NK
Stoepranden.

ZELF AAN DE SLAG

Als je zelf aan de slag wil met een voorronde, of gewoon een leuke stoeprandactiviteit organiseren, dan kun je dat op verschillende manieren aanpakken. Je kunt buurten uitnodigen om zelf iets op te zetten in de straten, bij scholen langs om een pauze- en naschoolse activiteit aan te bieden of één groot evenement in de gemeente of in diverse wijken organiseren. In de kaders lees je een aantal voorbeelden van manieren om een activiteit op te zetten.

De straat op!

De voorrondes vinden plaats in straten of openbare plekken in de buurt. De organisatie kan bijvoorbeeld liggen bij buurtsportcoaches, jongerenwerkers en buurtbewoners zelf.

In de ene straat stoepranden de bewoners van alle leeftijden onderling tijdens zwoele zomeravonden en is de voorronde eigenlijk een toernooi van enkele weken, in de andere straat is stoepranden onderdeel van de jaarlijkse straatbarbecue en is na één middag bekend wie naar de finale gaan. Buurt- of wijkfeesten met braderie zijn zeer geschikt om te combineren met stoepranden, waarbij de wedstrijden voor alle leeftijdscategorieën gedurende de hele dag worden gespeeld, of opeenvolgend per leeftijdscategorie.

Wat in alle gevallen nodig is, is iemand die met enthousiasme kinderen, jongeren en volwassenen uitnodigt om mee te doen aan het spel. Als er eenmaal gespeeld wordt, komen er vanzelf toeschouwers op af die in de meeste gevallen ook zelf een balletje mee willen gooien.

Om te bepalen wie er naar de finale kan, kun je buurten en/of straten zich laten inschrijven, waarbij er vanuit elke locatie (bijv.) 1 persoon per categorie een finaleplek krijgt. Bij een overschot aan finalisten vindt eerst nog een lokale (halve) finale plaats.

Bij en met scholen, bedrijven e.d.

Basisscholen, middelbare scholen, hogeschool/ universiteit, zorginstellingen, bedrijven worden uitgenodigd om mee te doen en kunnen zich inschrijven. Hoofdorganisatie loopt via (partij binnen) gemeente of één van de deelnemende instellingen. Deelorganisatie gebeurt door de instelling zelf.

De scholen, instellingen en bedrijven die zich inschrijven zetten zelf de voorrondes op. De één doet dit op een middag, de ander maakt er een groot toernooi van: dat staat hen vrij. Eén centrale partij houdt de regie en zorgt ervoor dat iedereen de regels krijgt en bijv. mobiele stoepranden en ballen kan lenen. Deze partij krijgt uit alle voorrondes de topspelers per categorie door en zorgt dat hieruit op een eerlijke manier finalisten worden gekozen. Deze mogen mee naar de landelijke finale.

Wonen deelnemers eigenlijk in een andere gemeente, maar werken ze in de deelnemende gemeente? Dan komen ze bij de landelijke finale uit voor de deelnemende gemeente.

TIP! Vraag een bekendheid

Het kan bij een voorronde leuk zijn om een speciale categorie 'prominenten' te laten spelen. Daarin nemen bekende mensen uit de stad het tegen elkaar op, zoals leden van de gemeenteraad, een journalist of de directeur van een school. Natuurlijk is iedereen erg nieuwsgierig naar de stoeprandkunsten van deze mensen, en trekt dit extra aandacht en pers voor de activiteit!

Op de foto: Anne Appello

Eén lokaal evenement

Vorrondes (of de lokale finale) worden hierbij als één plaatselijk evenement op een centrale plek in de gemeente gehouden. De organisatie loopt bijv. via gemeente, buurtsportcoaches of een (sport)evenementenbureau.

In plaats van tal van kleine voorrondes in buurten/straten wordt er bij deze optie één grote lokale finale georganiseerd. Bijvoorbeeld op de grote markt of in een winkelstraat. Deelnemers schrijven zich vooraf (of ter plekke) in en worden ingedeeld in een poule van hun leeftijdscategorie. Zo speelt iedereen eerst een aantal potjes voordat er winnaars bekend zijn die naar een volgende ronde gaan. Afhankelijk van het aantal poules vinden er vervolgens finalerondes plaats. De beste spelers per categorie krijgen een prijsje (of veel eer) en mogen mee naar de landelijke finale!

Het is belangrijk dat je mensen vooraf bekend maakt met het spel. Zo groeit het enthousiasme om mee te doen aan het evenement. Je kunt er bijvoorbeeld voor kiezen om bijv. basisscholen te betrekken. De gymdocenten kunnen voorrondes organiseren en een aantal leerlingen per school mag naar de lokale finale. Zo heb je voor die categorie een vast aantal spelers. In de andere leeftijdscategorieën kan iedereen zich apart (vooraf of ter plekke) inschrijven.

Eventueel kan er aangesloten worden bij een ander evenement. Bijvoorbeeld een zomerfestival, de sportweek of Koningsdag.

TIP! Denk aan side-events

Bij een groter evenement is het goed om randprogramma te verzorgen. Toeschouwers kunnen wat eten/drinken, zelf ook een potje stoepranden of bijv. andere sporten en spellen spelen. Misschien is er wel een bandje dat wil optreden, een enorme klok die de rondetijden bijhoudt en natuurlijk is er één presentator die voor commentaar zorgt en het publiek meeneemt.

TIP! Niet alleen de besten naar de finale...

Natuurlijk hoeven niet altijd de beste spelers geselecteerd te worden voor de (lokale of landelijke) finale. Houd altijd een paar 'wildcards' achter de hand voor de spelers die het enthousiast meededen (meeste wedstrijdje), het sportiefst waren of enorme pech hadden bij het oefenen of bij de voorrondes.

Organiseer je alleen voorrondes voor kinderen? Vraag de ouders of opa's en oma's om ook mee te doen en zorg dat zij zich toch ook opgeven voor de lokale finale. Bij de landelijke finale kunnen begeleiders, zolang er plek is, ook meedoen in hun leeftijdscategorie.* Zo spelen er nog meer mensen gezellig mee!

Kamp- of themaweken

Veel scholen en speeltuinen hebben themaweken, en in de zomermaanden worden er vaak kampweken georganiseerd door sport- en spelorganisaties of via welzijnsorganisaties en gemeenten. Het spel stoepranden kan in zo'n week dagelijks gespeeld worden door de kinderen, afgewisseld met de andere activiteiten.

Er kan elke dag geoefend worden met één grote 'stoepranddag' waarbij kinderen zich kunnen plaatsen voor de lokale of landelijke finale. Een andere optie is om gedurende de hele week een competitie of toernooi te spelen, waarmee uiteindelijk de kinderen met de meeste punten/gewonnen wedstrijden zich plaatsen.

Bij deze opzet is het natuurlijk het leukst als er bij verschillende thema- of kampweken gespeeld wordt, en de beste (of meest enthousiaste) spelers het nogmaals tegen elkaar opnemen om de winnaar(s) van de hele gemeente te bepalen.

En, als de kinderen opgehaald worden, kunnen de ouders natuurlijk ook een potje spelen!

**Begeleiders die met de 'spelersbus' meekomen vanuit de gemeenten genoemd op pagina 6 kunnen gegarandeerd meedoen in hun eigen categorie. Voor begeleiders van spelers die via één van de 100 Wildcards naar de finale komen wordt er gekeken of er plek is.*

CHECKLIST

Een simpele voorronde in de eigen straat is zo georganiseerd. Met een enthousiaste organisator, genoeg deelnemers en een hapje/drankje is het al snel geslaagd. Zijn jullie echter van plan er een groot evenement van te maken? Dan moet er aan meer gedacht worden.

Algemeen

- ❑ Denk na over de onderstaande vragen:
Wat is de doelstelling?
Welke doelgroepen wil je bereiken?
Welk budget is beschikbaar?
- ❑ Maak een draaiboek en checklist t.b.v. het evenement of toernooi. Zowel voor de voorbereidingen als voor de dag zelf.
- ❑ Bepaal een datum en de tijd(en).
- ❑ Bepaal wat de buitenlocatie wordt:
Bij voorkeur een autovrije straat met rechte trottoirbanden of een andere locatie ingericht met de Kerby's (houd rekening met bereikbaarheid, parkeergelegenheid in de omgeving, e.d.).
- ❑ Maak een taakverdeling, inclusief het aanwijzen van een 'regisseur', aanspreekpunt, woordvoerder, enz. en bepaal hoeveel vrijwilligers nodig zijn.
- ❑ Bepaal (of en) hoe deelnemers of deelnemende straten/instellingen zich aan moeten melden voor voorrondes.
- ❑ Bepaal hoe de finalisten die uit de voorrondes voortkomen zich registreren en hoe de selectie hiervan eruit ziet.
- ❑ Zorg voor een briefing van de medewerkers en vrijwilligers op de wedstrijddag.
- ❑ Bepaal hoe de voorrondes gespeeld worden en maak evt. een toernooischema.

Werving

- ❑ Werf vrijwilligers (indien nodig).
- ❑ Werving van deelnemers / promotie voor het toernooi door middel van advertenties, flyers, posters, free publicity etc.
- ❑ Registratie van de aangemelde deelnemers en het versturen van een ontvangstbevestiging.
- ❑ Zorg voor publiciteit / verzenden persbericht aan de lokale media. Kijk voor tips op de website!

Deze checklist kan van pas komen bij het opzetten van de voorrondes. Niet alle aspecten zijn bij elke vorm nodig: bij een enkele voorronde op bijv. een school komt natuurlijk minder kijken dan bij een reeks aan evenementen op een plek middenin de stad.

TIP! Posters en flyers

Natuurlijk is het belangrijk om je activiteit goed aan te kondigen. Na aanmelding bij Jantje Beton ontvang je een digitale, invulbare, flyer en poster voor het NK Stoepranden. Daarmee kun je deelnemers werven.

Materialen

- ❑ Inventariseer de benodigdheden en zorg voor de benodigde materialen: stoepranden, ballen, stopwatches, fluit of toeter voor start- en eindsein, geluidsapparatuur, ...
- ❑ Zorg voor een hapje en een drankje voor organisatoren, vrijwilligers, deelnemers en begeleiders / organiseer catering.
- ❑ Zorg (eventueel) voor prijzen voor de winnaars in alle categorieën.
- ❑ Bedenk hoe het opruimen achteraf wordt georganiseerd.

Evenement

- ❑ Is de activiteit vergunningplichtig? Vraag zo nodig (tijdig) de vergunning aan bij de gemeente.
- ❑ Bepaling van de organiserende partij(en) / vastleggen van de medewerkers.
- ❑ Opstellen van het dagprogramma met aanvullende activiteiten / randprogrammering naast de stoeprandwedstrijden.
- ❑ Zorg voor prijzen voor de winnaars in alle categorieën.
- ❑ Zorgdragen voor EHBO.
- ❑ Zorg voor voldoende toiletgelegenheid.

TIP! Plaats foto's op social media

Door tijdens en na je activiteit foto's te delen op social media bereik je nog meer mensen.

Tag je Jantje Beton ook? Leuk!

Instagram: [#jantjebeton](#) [#nkstoepranden](#)

Facebook & twitter: [@jantjebetonline](#)

SPEELSCHEMA'S

De opzet van een speelschema is grotendeels afhankelijk van de hoeveelheid deelnemers, het aantal speelvelden en de beschikbare tijd. Misschien dat een enthousiaste straat zelf een toernooi opzet met meerdere rondes maar slechts een klein aantal deelnemers, terwijl een school het met een grote groep in één middag wil organiseren. Op internet zijn veel voorbeelden van wedstrijdsschema's te vinden, we lichten een aantal vormen uit:

Om iedereen de gelegenheid te geven even te oefenen en op te warmen start je met de 'warming-up', waarbij iedereen oefent tegen een willekeurige tegenstander. Na 5 minuten (of minder) wisselt iedereen door totdat iedereen een aantal keer aan de beurt is geweest. Vervolgens start de poulefase of beginnen de knock-out wedstrijden.

Knock-out

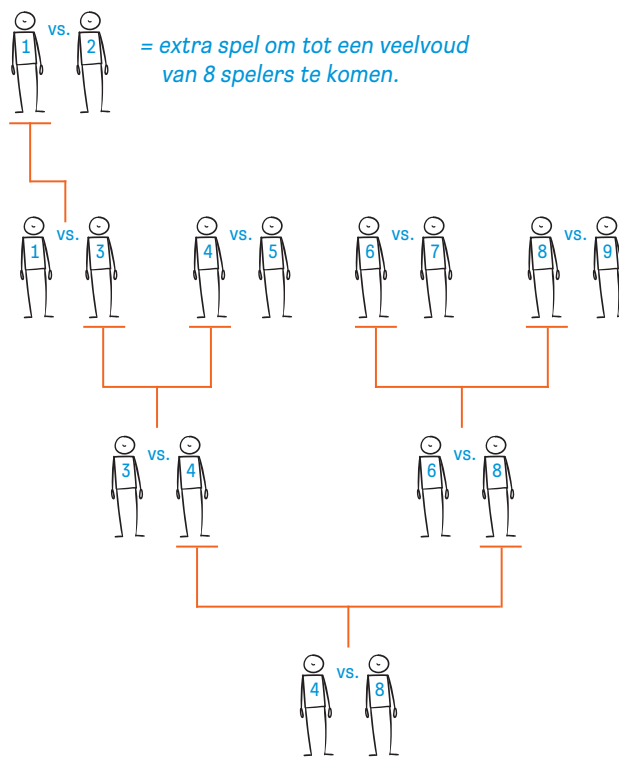
Met een groot aantal spelers, weinig speelvelden of beperkte tijd is het handig om een 'knock-out' schema aan te houden: de winnaar gaat door, de verliezer valt af. Start altijd bij een veelvoud van 8 spelers: anders kom je op een gegeven moment in de knoop. Het kan zijn dat enkele spelers een extra 'voorronde' moeten spelen om dit te bereiken. Trek bijv. een strootje (of getal onder de ...) om deze spelers te selecteren.

Poule

Bij een lager aantal spelers en/of veel tijd is het leuker om eerst een 'poulefase' te houden, waarbij elke speler een aantal wedstrijden kan spelen voordat er spelers afvallen. Een poule is ook een manier om tot een veelvoud van 8 spelers te komen voor de (op de poule volgende) knock-out fase. Je kunt één grote poule houden (per leeftijdscategorie) of meerdere kleintjes. De winnaars (bijv. de nummers 1 en 2) van de verschillende poules spelen weer tegen elkaar in een knock-out ronde, of de top 8 van één poule speelt door.

Bij de poule haal je 1 punt als je een spel wint, en 0 punten als je verliest. Eventueel kun je bij gelijk spel beide spelers een halve punt geven in plaats van de wedstrijd alsnog te beslissen (zie puntentelling).

Voorbeeld knock-out

Voorbeeld poule-schema

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Som	Stand
1		0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	7
2	1		1	0	1	1	0	0	1	1	1	7	2
3	1	0		1	1	1	1	0	0	0	0	5	4
4	1	1	0		1	1	1	1	1	1	1	9	1
5	1	0	0	0		1	0	1	0	1	0	4	5
6	0	0	0	0	0		0	0	1	1	1	3	6
7	0	1	0	0	1	1		1	1	1	1	7	2
8	1	1	1	0	0	1	0		1	0	1	6	3
9	1	0	1	0	1	0	0	0		1	0	4	5
10	1	0	1	0	0	0	0	1	0		0	3	6
11	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1		5	4

Vooraf is besloten dat de 8 besten door gaan. Bij gelijke stand van bijv. de nummers 8 en 9 wordt één extra spel gespeeld tussen deze twee spelers.

Flexibele toernooi methode

Bij het organiseren van een toernooi in de openbare ruimte komt het vaak voor dat spelers niet het hele toernooi aanwezig zijn. De één komt later aan en wil toch graag meedoen, de ander moet tussendoor of eerder weg. TOS Leiden bedacht de 'Flexibele Toernooi Methode' waardoor iedereen op elk moment kan meedoen en je niet in de knel komt met het pouleschema.

Zorg voor een wedstrijdtafel en een of meerdere toernooi coördinatoren. Zorg ook dat je genoeg vrijwilligers hebt om te helpen bij het bijhouden van de tijd (en evt. de punten).

Iedereen die mee wil doen kan zich inschrijven bij de wedstrijdtafel. Daar wordt een lijst gemaakt met alle namen en leeftijden. Per speler wordt een los kaartje gemaakt met de naam en leeftijd. Dit kaartje gaat dubbelgevouwen in de 'speelbeker'. Vanaf 4 aanmeldingen kan er nu gespeeld worden.

De wedstrijdcoördinator trekt blind twee kaartjes (of meerdere setjes van twee kaartjes) en geeft deze aan een van de vrijwilligers. Deze roept/zoekt de spelers en zorgt dat de wedstrijd(en) gespeeld worden. Nadien komt de vrijwilliger terug bij de wedstrijdtafel met de briefjes, geeft de uitslag(en) door en levert de briefjes in bij de wedstrijdcoördinator. De briefjes worden in de 'wachtbeker' gestopt. Hier blijven ze in zitten totdat alle briefjes uit de speelbeker zijn gehaald. Daarna worden alle briefjes uit de wachtbeker gehaald en weer in de speelbeker gestopt. Elke speler krijgt opnieuw een kans om te spelen.

Is één van de spelers niet in de buurt? Doe het kaartje dan in de 'even weg beker'. De eerstvolgende uit de speelbeker kan dan deze plek innemen. Als de speler terugkomt kan hij/zij gewoon weer in de speelbeker worden gedaan. Oneven aantal en dus één speelkaartje over? Laat dan één willekeurige speler uit de wachtbeker nogmaals spelen tegen de overgebleven speler. Alleen de overgebleven speler kan punten verdienen.

Uiteindelijk verdienen de spelers punten per gewonnen wedstrijd. Vaker gespeeld is dus meer kans om het toernooi te winnen.

(met dank aan Arjen Kooiman, TOS Leiden)

Voorbeeld uit de praktijk

Tijdens de voorronde in een straat in Leiden was er vrije in- en uitloop. Er werd gespeeld in alle leeftijdscategorieën, tussen 17:00 en 19:00. Tot 18:30 kon iedereen zich inschrijven en nog meedoen, daarna speelden alleen de beste 8 nog tegen elkaar (per leeftijdscategorie).

Elke speler kon 3 wedstrijden spelen, mits hij/zij er op tijd bij waren en niet tussendoor of eerder weggingen. Dertig kinderen schreven zich in en konden wedstrijden spelen zodra hun naamkaartje getrokken werd. Vijf kinderen liepen weer weg na hun eerste wedstrijd om elders in de buurt te spelen. Hun naamkaartje werd in de 'even weg beker' gestopt. Enkelingen kwamen later terug, anderen bleven weg. Na anderhalf uur hadden 15 kinderen drie wedstrijden gespeeld, 10 kinderen twee wedstrijden en 5 kinderen 1 wedstrijd. Om 18:30 werden de punten geteld. Een gewonnen wedstrijd was 1 punt, een verloren wedstrijd 0 punten. Ook het totale 'doelsaldo' werd geteld voor het geval er een gelijke stand zou zijn. Zo rekende de wedstrijdleiding in 5 minuten uit welke spelers de beste 8 waren. Deze 8 speelden een knock-out finale totdat er in 4 rondes een winnaar bekend was.

Is het aantal deelnemers groot, zoals tijdens het NK stoepbanden? Maak dan speelbeker met maximaal 6-10 deelnemers en koppel daar een tijdwaarnemer aan die ook de eindstanden doorgeeft.

Hieronder een voorbeeld van een speelschema om inzicht te krijgen in de eenvoudige manier van administratie.

Categorie A: 6 t/m 10 jaar							
Naam	Leeftijd	W1	W2	W3	Som	Punten saldo	Stand
Jan	8	W (15-8)	V (4-15)	W (15-12)	2	-1	2
Pim	10	V (1-12)	W (10-5)	-	1	-6	3
Achmed	7	V (8-14)	V (5-15)	W (15-13)	1	-14	4
Lucie	7	W (15-10)	W (15-3)	W (15-7)	3	+25	1
Manon	9	V (7-9)	-	-	0	-2	5
etc.

W = winst = 1 punt V = verlies = 0 punten

Manon speelt 1 wedstrijd en stopt daarna.

Pim komt net voor het einde langs en speelt nog net twee wedstrijden mee binnen de tijd.

Jan, Lucie en Achmed spelen 3 wedstrijden.

VOORBEELDEN

Ga je zelf aan de slag met een stoeprandactiviteit? Of gewoon nieuwsgierig hoe anderen dit hebben aangepakt? Laat je inspireren door deze voorbeelden en krijg een indruk van de mogelijkheden!

VOORBEELD: ROTTERDAM

In 2015 heeft Rotterdam het Open Rotterdams Kampioenschap Stoepranden georganiseerd, op initiatief van de (welzijns)organisaties BuurtLAB, Opzomer Mee en Thuis Op Straat, met ondersteuning van de gemeente Rotterdam.

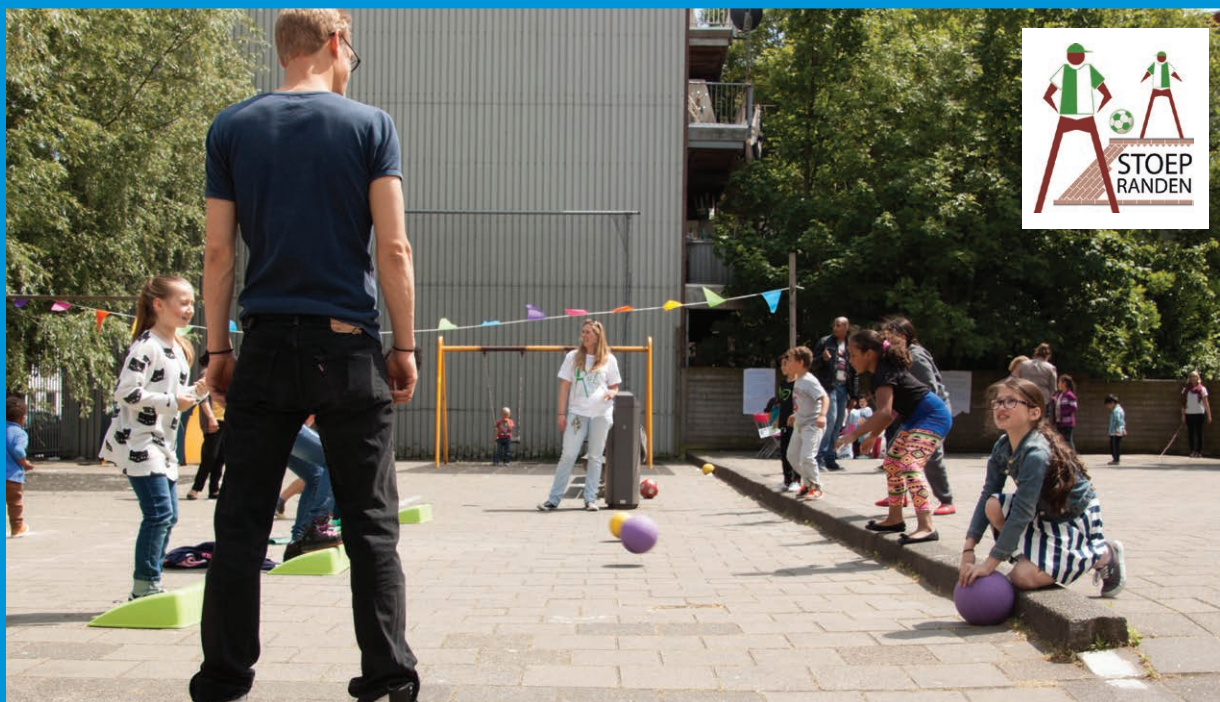
In een advertentie in een huis-aan-huisblad zijn Rotterdammers opgeroepen om met hun straat, buurt- of sportvereniging mee te doen. Daarnaast zijn straten die al meededen aan activiteiten van Opzomer Mee¹ benaderd om mee te doen aan het Open Rotterdams Kampioenschap Stoepranden.

Er meldden zich 75 straten of groepen aan, uit bijna alle delen van de stad. Na aanmelding kreeg men een stoeprandpakket thuisbezorgd, met daarin twee kunststof stoepranden, twee ballen en een boekje met de spelregels en de afspraken voor aanmelding voor de finale. Plus een waardebon van 25 euro voor het vieren van een feestje tijdens het stoepranden

of om de vervoerskosten naar de finale mee te bekostigen. Bij het pakket zaten ook t-shirts met het stoepranden-logo en posters voor de bekendmaking van de voorronde (straat en datum zelf in te vullen) en de finale.

In sommige straten ging maar een kleine groep stoepranden, in andere straten ontstond een heuse zomeravondcompetitie. In sommige buurten maakte stoepranden deel uit van het vakantieaanbod, in andere was stoepranden onderdeel van een wijkfeest, met braderie en barbecue.

Niet alle straten die een stoeprandpakket ontvingen, kwamen naar de finaledag, maar het was een bijzonder gezellige dag. De prijswinnaars gingen naar huis met een mooie beker, een 'gouden' stoeprand en een speciale stoeptegel met het stoepranden-logo.

In 2016 is het Open Rotterdams Kampioenschap Stoepranden anders opgezet dan in 2015. Er zijn toen geen stoeprandpakketten uitgereikt aan straten. De bekende straten uit 2015 zijn uitgenodigd voor het Open Rotterdams Kampioenschap 2016. De groep prominenten was groot. Deze deelnemers waren door middel van persoonlijke benadering vanuit de organisatie enthousiast gemaakt.

De groep tieners (jeugd tussen de 14 en 20 jaar) was lastig te bereiken. Ouderen, die het spel nog vanuit hun jeugd herinneren, waren makkelijk enthousiast te maken. Er was speciale aandacht voor de leeftijdscategorie 75+, dat hing samen met een gemeentelijk programma gericht op senioren.

Stoepranden stond op het programma bij diverse basisscholen via projecten en tijdens de Koningsspelen. Ook op Nationale Buitenspeeldag is stoepranden een activiteit die eigenlijk niet mag ontbreken.

In 2016 was stoepranden tijdens 'The Final' (een groot Rotterdams sportevenement voor basisschoolleerlingen vanaf 8 jaar) een pauzeactiviteit waardoor de kinderen konden kennismaken met het spel.

In 2017 werden er op diverse plekken voorrondes georganiseerd, zowel voor kinderen als voor senioren. De nadruk dit jaar lag op de organisatie van de finale van het NK Stoepranden op het terrein van SS Rotterdam. Er werd afgesproken dat alle Rotterdammers zich automatisch plaatsten, waardoor er geen officiële finale plekken verdeeld hoefden te worden na de voorrondes.

Ook in 2018 en 2019 doet Rotterdam weer mee. Dit keer worden er op diverse plekken voorrondes opgezet i.s.m. buurtsportcoaches, speeltuinen en tijdens andere evenementen.

Algemeen Dagblad
maandag 22 augustus 2016

STAD & REGIO 7

ZOMERBUBBELS

Journalist Chantal Lindsen loopt alle leuke feestjes af. Binnenkort ook een party in de Rijnmond? Nodig haar uit via e-mail: rd.bubbels@ad.nl

▲ Organisatoren Peter Steenberg en Bart Kleijweg zijn tevreden.
FOTO'S FRANK DE ROO

◀ Wethouder Hugo de Jonge en Jaap van Dam bijten het spits af.

▶ Ook PvdA-raadsleden Carlos Goncalves en Marco Heijmen doen mee.

'Ik heb hem laten winnen hoor'

Stoepranden. Onder een zinderend hete zon vond zaterdag de tweede editie plaats van het open Rotterdams Kampioenschap Stoepranden, dat dit jaar aansloot bij Rio aan de Maas op het Grotekerkplein.

VOORBEELD: EINDHOVEN & NUENEN

Op donderdag 5 mei 2016 werd op Strijp-S het 1^e Eindhovens Kampioenschap Stoepranden gehouden als onderdeel van de Nationale Straatvoetbaldag.

Verschillende Eindhovense basisscholen deden mee aan de voorrondes met stoeprandpakketten die de sportvakdocent meebracht. Elke school kon zelf bepalen wanneer de voorrondes gespeeld werden. De winnaars daarvan streden tegen elkaar om de titel bij de finale op 5 mei.

Ook in 2017 werden er in Eindhoven een aantal voorrondes gehouden. Deze werden gecombineerd met wijkfeesten die veelal in de zomer plaatsvonden.

In 2018 en 2019 doet de naast Eindhoven gelegen gemeenten Nuenen en Son en Breugel mee met het NK Stoepranden. De LEVgroep organiseert dit bij verschillende basisscholen en als activiteit bij Sjors Sportief.

VOORBEELD: LEIDEN

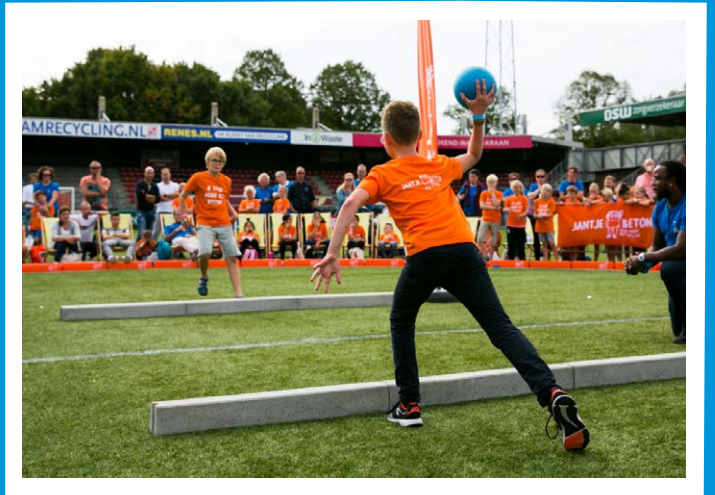
Thuis Op Straat (TOS) Leiden maakte het spel stoepranden in 2017 weer bekend in Leiden door Kerby's mee te nemen naar hun activiteiten op school- en buurtpleinen. De kinderen kregen al snel de smaak te pakken. Uiteindelijk werd er op veel plekken in Leiden een oefen- of voorronde gespeeld. In wijken waar TOS zelf actief is, organiseerden ze zelf voorrondes. In andere wijken kon men Kerby's lenen om zelf aan de slag te gaan.

Uiteindelijk vond de grote Leidse finale plaats bij winkelcentrum De Luifelbaan. Hier werd gespeeld in alle leeftijdscategorieën. De winnaars gingen mee naar de finale in Rotterdam. Dat ze goed geoefend hadden bleek: uiteindelijk verdienden 3 Leidenaren de kampioenstitel van hun leeftijdscategorie!

In 2018 werd er in Leiden eveneens fanatiek gestoeprand. TOS organiseerde wederom voorrondes op diverse plekken in de stad en een

lokale finale bij het winkelcentrum. Malika (zie foto), Nederlands Kampioen Stoepranden van 2018 in de leeftijdscategorie A, plaatste zich wederom voor de landelijke finale. Ook dit keer haalde ze de finale, nu van cat. B, en ging ze weer met de kampioenstitel naar huis!

VEEL PLEZIER!